

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผู้วิจัย กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2548 รวม 2,190 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ สุ่มจากประชากร โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) คือ แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งสถานศึกษา กำหนดให้มีในทุุกอำเภอ แล้วแบ่งชั้นจำแนกตามตำแหน่ง และเทียบสัดส่วน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก ตามลำดับ ดังนี้ คือ

1.2.1 แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมประชากรทุกพื้นที่

1.2.2 แบ่งชั้นประชากรจำแนกตามตำแหน่ง จากประชากรทั้งหมด จำนวน 2,190 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 176 คน และครู จำนวน 2,014 คน

1.2.3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 326 คน เทียบสัดส่วนตามตำแหน่ง คือ ผู้บริหาร จำนวน 26 คน และครู จำนวน 300 คน

1.2.4 สุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก

ดังมีรายละเอียดตามแผนภูมิที่ 6 และตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

แบ่งประชากรเป็นกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา	
[REDACTED]	
แบ่งชั้นประชากร จำนวน 2,190 คน จำแนกตามตำแหน่ง	
[REDACTED]	
ผู้บริหาร จำนวน 176 คน	ครู จำนวน 2,014 คน
[REDACTED]	
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน เทียบสัดส่วน จำแนกตามตำแหน่ง	
[REDACTED]	
ผู้บริหาร จำนวน 26 คน	ครู จำนวน 300 คน
[REDACTED]	
สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก	

แผนภูมิที่ 6 ขั้นตอนการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายอำเภอ และตำแหน่ง

อำเภอ ที่เป็นที่ตั้ง สถานศึกษา	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง (คน)				รวมทั้งสิ้น (คน)	
	ผู้บริหาร		ครู		ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง		
บึงกาฬ	55	8	539	88	594	88
ศรีวิไล	17	3	249	37	266	40
พรเจริญ	24	4	311	46	355	50
เซกา	48	7	591	88	639	95
บึงโขงหลง	20	3	222	33	242	36
บุงคล้า	12	2	102	15	114	17
รวม	176	26	2,014	300	2,190	326

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคายเขต 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ รายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อระดับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72 - 73) แยกประเด็นคำถาม ครอบคลุมองค์ประกอบของความพึงพอใจ ตามทฤษฎีองค์ประกอบของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg. 1959 : 113 - 115) ได้แก่

- 1) ความสำเร็จในการทำงาน
- 2) การยอมรับนับถือ
- 3) ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่
- 4) ความรับผิดชอบ
- 5) ลักษณะของงาน
- 6) เงินเดือนและสวัสดิการ
- 7) นโยบายและการบริหาร
- 8) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 9) สภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 10) การปกครองบังคับบัญชา

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ สำหรับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัย กำหนดแนวทางและขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

- 2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงาน รวมทั้ง เอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า
- 2.2.3 สร้างเครื่องมือฉบับร่างตามขอบข่ายที่กำหนด
- 2.2.4 นำเครื่องมือฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อขอคำแนะนำ แล้วปรับแก้ไข
- 2.2.5 นำเครื่องมือฉบับที่ปรับแก้ไข ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสม
ด้านรูปแบบ และความถูกต้องของภาษาที่ใช้ แล้วปรับแก้ไข โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย
 - 1) อาจารย์สมเพียร ประจิมทิศ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ
ความถูกต้องทางด้าน โครงสร้าง รูปแบบและความตรงเชิงเนื้อหา
 - 2) อาจารย์วารุณี เลี้ยววิวัฒน์ชัย ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ
ความเหมาะสมทางการคำนวณหาค่าทางสถิติ
 - 3) อาจารย์ประภาพร บุญพาดเกิด ศษ.ม. (ภาษาไทย) ครู โรงเรียนบ้านป่าสัก
อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ด้านการใช้ภาษา

2.2.6 ปรับปรุงและนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร และครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคล ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง ของเครื่องมือ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ 48 ข้อ ($.521 \leq r \leq .794$) แล้วจึงหา ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่น 0.95

2.2.7 จัดทำฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 การจัดส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัย ขอหนังสือขอความร่วมมือจัดเก็บข้อมูล

เพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยผู้วิจัย นำส่งหนังสือพร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ถึงสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาคด้วยตนเอง

3.2 การจัดเก็บแบบสอบถาม หลังจากจัดส่งหนังสือพร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ผู้วิจัย ประสาน โดยตรงกับสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอรับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยคืน ด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 326 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้ววิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูล ที่ได้มาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ คำบรรยาย

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อ ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาหนองคายเขต 3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แล้วจึงนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

จากนั้น จึงเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อระดับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคายเขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง โดยการทดสอบค่า t (t- test) ทั้งโดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ โดยวิธีการ

Item - Total Correlation

5.1.2 สัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.2.1 ร้อยละ (Percentage)

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) หรือ (\bar{x})

5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) หรือ (S.D.)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

5.3.1 ค่า t (t - test แบบ Independent)